

Ör skola

Upprättad 2016-08-12

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Ör skola, Förskoleklass och Fritidshem

Lagstiftning

Skollagen (2010:800)

1 kap

Utformningen av utbildningen

5§ Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

6 kap

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Diskrimineringslagen (2008:567)

En elev är skyddad från diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna ***kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder***

Diskrimineringslagen i sin helhet finns på följande webbsida:

<http://www.regeringen.se/sb/d/11043/a/111986>

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, Lgr 11

Skolans värdegrund och uppdrag, under rubriken ***Förståelse och medmännisklighet*** ”Skolan ska främja förståelse och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Övergripande mål och riktlinjer

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundande på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor.
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg såväl om närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidrar till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbetet”

Definitioner

- **Diskriminering** – missgynnande med koppling till diskrimineringsgrund (förutsätter ett maktförhållande) t.ex. om skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever.
- **Trakasserier** – kränkande behandling med koppling till diskrimineringsgrund
- **Kränkande behandling** – handling som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund t.ex. att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas)

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- * fysiska (slag, knuffar)
- * verbala (hot, svordomar, öknamn)
- * psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- * Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn och meddelanden på olika webbcommunities).

- **Mobbning** mer än kränkningar: ”En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag”.

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkande behandling. Man behöver inte ha haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering eller trakasserier. Det är effekten som avgör.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Vision

På Ör skola blir ingen elev diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Eleverna har lika förutsättningar oavsett kön. Skolan och fritidshemmet erbjuder ett positivt klimat där alla känner sig trygga.

Kartläggning och nulägesanalys

- I november görs en Elevhälsoenkät (ej anonym).
- I april görs ”Örtempen” – en anonym enkät som används för att följa upp elevernas trivsel och trygghet. Denna enkät kompletteras nu med frågor som tar upp diskrimineringsgrunderna.
- Samtal i små grupper (elever + skolpersonal) en gång per termin. Vid utvecklingssamtal, 2 gånger/läsår, elev/lärare/förälder uppmärksammas elevens situation.
- På personalkonferenser och vid elevvårdsteamets möten informeras om stämningen på skolan.
- ”Likabehandlingsrapport” – en blankett som enkelt kan fyllas i när något hänt. Denna rapportering förvaras i en pärm i personalrummet och ses över regelbundet av likabehandlingsteamet.

Mål

Med utgångspunkt från den kartläggning som genomförts formuleras ett antal mål.
Vi ska dessutom åtgärda de eventuella problem som framkommit under kartläggningen.

Mål läsåret 2016/2017

- Vi arbetar aktivt med värderingsövningar ur ett genusperspektiv

Aktiviteter för att nå målet:

- Värderingsövningar
- Film och där efter samtal om det vi sett
- Arbete med förväntningar och föreställningar kring flickor/pojkar
- Undersökningar i hemmet
- Skapande aktivitet

Åtgärder

Förebyggande arbete

I det förebyggande arbetet vill vi skapa en stabil och gemensam värdegrund bland elever, personal och föräldrar.

- Klassläraren går igenom och förklarar planen mot diskriminering och kränkande behandling varje terminsstart. Eleverna ska då också ges möjlighet att diskutera och komma med förslag.
De förslag till förändringar/förbättringar som framkommer ”tas med” till Lilla Örrådet (klassrådet) och bearbetas vidare.
- Förankring av planen mot diskriminering och kränkande behandling vid höstens föräldramöte.
- Psykosocial trivsel tas upp vid utvecklingssamtal.
- Skolans regler och rutiner går igenom i början av varje termin och ”affischer” med våra mål anslås på väggarna.
- Temadag ”Skolans klimat” anordnas höstterminen 2016 (det sociala klimatet).
- Vuxennärvaro på raster och vid omklädning.
- I slutet på höstterminen görs en trivselenkät på fritids.
- Rastfadderverksamhet.
- ”Trygghetsvandring” – Skolan och dess omgivning kartläggs av elever och personal för att hitta de platser som skapar otrygghet och tillfällen till diskrimineringar/kränkningar.
- Skolledning ansvarar för att elever och personal regelbundet utbildas i frågor som mobbning, trakasserier, kränkande särbehandling och diskriminering.
- Rastvakter på förmiddags- och lunchrast.

Skolan har ett Likabehandlingsteam (består av rektor, skolsköterska och speciallärare) som kallas samman vid misstanke om att någon blivit utsatt för kränkning.

Vid akuta situationer avbryts ordinarie verksamhet för att man omedelbart ska kunna ta tag i situationen.

Rutiner vid trakasserier/kränkande behandling elev – elev

1. Berörd lärare samtalar med inblandade elever. Samtalen dokumenteras.
2. Berörd lärare anmäler händelsen till rektorn.
3. Samtal hem till alla inblandade med återkoppling vid konstaterad kränkning/trakasseri.
4. Ärendet tas upp i likabehandlingsteamet för att få en allsidig belysning.
5. Åtgärder beslutas av likabehandlingsteamet i samverkan med föräldrar.

6. När man beslutar om åtgärder skall man titta både på individnivå och på organisationsnivå. Exempel på åtgärder, förutom samtal med inblandade elever, kan vara att arbeta med hela klassen eller grupper av elever, allmän information till alla föräldrar om situationen, föräldramöte, elevvårdskonferens, ev. social anmälan respektive polisanmälan m.m.
7. Ärendet följs upp på nästkommande möte med Likabehandlingsteamet
8. Rektor anmäler ärendet till Skol o barnomsorgsnämnden.

Rutiner vid diskriminering/trakasserier/kränkande behandling vuxen – elev

1. Eleven pratar med rektor, skolsköterska eller annan vuxen som eleven har förtroende för.
2. Skolledningen informeras och har samtal med eleven för sig och därefter den vuxne för sig för att ta reda på fakta om situationen.
3. Skolledningen tar kontakt med elevens vårdnadshavare och informerar om den uppkomna situationen.
4. Vid konstaterad kränkning har skolledningen samtal med den vuxne som kränkt eleven och påtalar det oacceptabla beteendet. Rektor dokumenterar händelsen.
5. Rektor anmäler händelsen till Skol o barnomsorgsnämnden.
6. Rektor ansvarar för uppföljning av ärendet

Utvärdering och uppföljning

Sker i juni 2017

- Uppsatta mål följs upp och utvärderas
- Planen revideras utifrån:
 - * elevsamtal under läsåret
 - * Örtempen vt 2017
 - * elevhälsoenkät november 2016
 - * förslag från elever efter aktivt arbete med planen i klass och Lilla Örrådet
 - * synpunkter från personalen
 - * trivselenkät på fritids i slutet av höstterminen 2016
 - * de synpunkter från föräldrar som framkommit efter att planen presenterats vid höstens föräldramöte 2016

Utvärdering av föregående läsår

- Örtempen vt 2016 genomfördes, vilket visade att eleverna trivs i sin skola.
- Elevhälsoenkäten genomfördes 2015 i klass 1-2-3 och visade att eleverna trivs och tycker om att gå i skolan.
- Planen har tagits upp och diskuterats både i klass och Lilla Örrådet (F-3).
- Personalen har diskuterat planen och lämnat synpunkter på APT.
- Föräldrarna lämnade inga synpunkter som innebär en ändring av planen vid höstens föräldramöte.